

ประกาศกรมควบคุมโรค
เรื่อง โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ ๒๐๑๒ (MERS-CoV)

ตามที่ได้มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ ๒๐๑๒ (Middle East Respiratory Syndrome – Corona Virus : MERS- CoV) จากรายงานขององค์การอนามัยโลก (WHO : World Health Organization) ณ วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๘ พบผู้ป่วยยืนยันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ ๒๐๑๒ จำนวน ๑,๑๕๔ ราย เสียชีวิต ๔๓๑ รายจาก ๒๔ ประเทศ ดังนี้ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ราชอาณาจักรราชไมต์จอร์แดน รัฐสุลต่านโอมาน รัฐคูเวต สาธารณรัฐเยเมน สาธารณรัฐเลบานอน สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ สาธารณรัฐตุรกี ประเทศอังกฤษ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี สาธารณรัฐฝรั่งเศส สาธารณรัฐอิตาลี สาธารณรัฐเฮลเลนิกหรือกรีซ ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ เครือรัฐออสเตรเลีย สาธารณรัฐตูนิเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนแอลจีเรีย สหพันธรัฐมาเลเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐเกาหลี

สำหรับประเทศไทย ยังคงมีความเสี่ยงที่จะเกิดการระบาดของโรคนี้ได้ เนื่องจากมีชาวไทยเดินทางไปยังพื้นที่ระบาดของโรคดังกล่าวในหลายรูปแบบ เช่น การเดินทางของชาวไทยมุสลิมไปประกอบพิธีทางศาสนาตลอดทั้งปี การเดินทางไปทำงาน รวมถึงการเดินทางของนักท่องเที่ยว และนักธุรกิจ เป็นต้น ซึ่งมีความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อ และเมื่อเดินทางกลับประเทศไทยสามารถนำเชื้อมาแพร่ระบาดภายในประเทศได้

กรมควบคุมโรคได้ติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์การระบาดของโรคนี้อย่างใกล้ชิด ตั้งแต่เริ่มมีการระบาด และได้กำหนดมาตรการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ ๒๐๑๒ (MERS-CoV) โดยเริ่มเฝ้าระวังในกลุ่มผู้เดินทางกลับจากประเทศแถบตะวันออกกลางโดยเฉพาะผู้เดินทางไปแสวงบุญ ณ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย ตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ สำหรับสถานการณ์โรคในขณะนี้ พบการแพร่ระบาดมากขึ้น โดยล่าสุดมีการแพร่ระบาดมาสู่ประเทศในภูมิภาคเอเชีย ดังนั้น กรมควบคุมโรค จึงขอแจ้งเตือนให้ประชาชน โดยเฉพาะผู้ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ ได้แก่ ผู้ที่จะเดินทางไปและกลับประเทศที่มีการระบาดข้างต้น นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากประเทศที่มีการระบาด และประเทศตะวันออกกลาง ผู้ที่จะเดินทางไปแสวงบุญ ณ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย บุคลากรทางการแพทย์ และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ เช่น บริษัททัวร์ (แชน) ควรให้ความระมัดระวังป้องกันปัจจัยเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ ๒๐๑๒ (MERS-CoV) และหมั่นดูแลสุขภาพร่างกายให้แข็งแรงอยู่เสมอ โดยเฉพาะในเด็ก ผู้สูงอายุ และผู้ที่มีโรคประจำตัวเรื้อรัง จึงขอแนะนำให้ทราบถึงสาเหตุและแนวทางป้องกันโรครายละเอียด ตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘

(นายโสภณ เวชชนก)

อธิบดีกรมควบคุมโรค

รายละเอียดแนวท่ายประกาศกรมควบคุมโรค เรื่อง โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ ๒๐๑๒ (MERS-CoV)

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ ๒๐๑๒

(Middle East Respiratory Syndrome – Corona Vrus : MERS-CoV)

๑. สาเหตุ : เกิดจากเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ ๒๐๑๒

เชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ ๒๐๑๒ เป็นเชื้อโคโรนาไวรัสอีกสายพันธุ์ เนื่องจากมีความแตกต่างจากเชื้อโคโรนาไวรัสที่เคยติดเชื้อในคน พบผู้ป่วยรายแรกที่พบการติดเชื้อ MERS-CoV ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ (ค.ศ. ๒๐๑๒) จึงเรียกชื่อเชืชนิดนี้ว่า “เชื้อโคโรนาไวรัสสายพันธุ์ปี ๒๐๑๒” โดยยังไม่ทราบแหล่งที่มาของเชื้อไวรัสชนิดนี้ แต่คาดการณ์ว่าติดต่อมาจากสัตว์เนื่องจากพบเชื้อ MERS-CoV จากอูฐในราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย ราชอาณาจักร รัฐสุลต่านโอมาน สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ นอกจากนี้ยังตรวจพบว่าอูฐในอีกหลายประเทศมีภูมิคุ้มกันต่อเชื้อ MERS-CoV ซึ่งหมายความว่าอูฐเหล่านั้นอาจเคยติดเชื้อไวรัสชนิดนี้ หรือสายพันธุ์ที่ใกล้เคียงมาก่อน และในราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียยังตรวจพบเชื้อ MERS-CoV ในค้างคาวอีกด้วย

๒. อาการของโรค

เชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ ๒๐๑๒ ก่อให้เกิดอาการของโรคติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจ ที่รุนแรง ประกอบด้วยอาการไอ มีไข้ และ หายใจลำบาก ในผู้ป่วยบางรายการติดเชื้ออาจไม่มีอาการแสดงใดๆ หรือบางรายอาจมีอาการเพียงเล็กน้อยเหมือนป่วยเป็นโรคหวัดและจะหายได้เป็นปกติ แต่ในผู้ป่วยบางราย อาการป่วยอาจมีอาการในระบบทางเดินอาหารร่วมด้วย เช่น ท้องเสีย ท้องร่วง มวนท้อง คลื่นไส้ อาเจียน เป็นต้น ในผู้ป่วยที่มีอาการแสดงของโรครุนแรงอาจเกิดภาวะปอดบวมหรือไตวายได้ ผู้ป่วยที่มีภูมิคุ้มกันอ่อนแอ จะมีอัตราเสี่ยงในการติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ ๒๐๑๒ ได้สูงกว่าคนทั่วไป และจะมีแนวโน้มที่จะมีอาการของโรครุนแรง ที่น่าเป็นห่วงคือ ผู้ป่วยประมาณร้อยละ ๕๐ จะเสียชีวิต โดยผู้ป่วยเหล่านี้มักจะมีสภาวะอื่นร่วมอยู่ด้วย เช่น เป็นโรคเบาหวาน โรคมะเร็ง หรือมีโรคเรื้อรังที่เกี่ยวข้องกับหัวใจ ปอด หรือไต เป็นต้น

๓. ระยะฟักตัว : ๒ - ๑๔ วัน

๔. การติดต่อและระบาดวิทยา :

การติดต่อของโรคติดเชื้อโคโรนาไวรัส สายพันธุ์ ๒๐๑๒ : MERS-CoV พบในบุคคลที่ใกล้ชิดกับผู้ป่วย เช่น บุคลากรทางการแพทย์ บุคคลในครอบครัว เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามยังไม่พบรายงานการระบาดของเชื้อ MERS-CoV ในชุมชน ผู้ป่วยทุกรายที่มีการติดเชื้อ MERS-CoV มีความเกี่ยวข้องกับประเทศในคาบสมุทรอาหรับ ได้แก่ ผู้ป่วยที่มีประวัติอาศัยอยู่ในประเทศเหล่านี้ หรือเดินทางกลับมาจากประเทศเหล่านี้ ในผู้ป่วยบางรายพบว่าไม่มีประวัติเกี่ยวข้องกับประเทศเหล่านี้ แต่มีบุคคลใกล้ชิดเดินทางกลับ

มาจากประเทศในคาบสมุทรอาหรับ โดยประเทศในคาบสมุทรอาหรับที่มีรายงานผู้ป่วยติดเชื้อ MERS-CoV ประกอบด้วย ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ รัฐกาตาร์ ราชอาณาจักรอียิปต์จอร์แดน รัฐสุลต่านโอมาน รัฐคูเวต สาธารณรัฐเยเมน สาธารณรัฐเลบานอน สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน สาธารณรัฐตุรกี ส่วนประเทศที่มีรายงานการพบผู้ป่วยนอกคาบสมุทรอาหรับ ได้แก่ สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ ประเทศอังกฤษ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี สาธารณรัฐฝรั่งเศส สาธารณรัฐอิตาลี สาธารณรัฐเฮลเลนิกหรือกรีซ ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ เครือรัฐออสเตรเลีย สาธารณรัฐไต้หวัน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนแอลจีเรีย สหพันธรัฐมาเลเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐเกาหลี

๕. การรักษา : เป็นการรักษาแบบประคับประคอง ยังไม่มีวัคซีนและยารักษาที่จำเพาะ

๖. การป้องกัน :

๖.๑ สำหรับผู้เดินทาง/นักท่องเที่ยว

จากข้อมูลที่มีในปัจจุบัน พบว่ากลุ่มเสี่ยงที่จะมีอาการป่วยรุนแรง ได้แก่ กลุ่มผู้ป่วยเบาหวาน โรคปอดเรื้อรัง โรคไตวาย หรือ ผู้ที่ภูมิคุ้มกันบกพร่อง ควรระมัดระวังเป็นพิเศษ หากท่านเข้าเยี่ยมชมชมฟาร์ม หรือพื้นที่โรงเก็บผลผลิตทางการเกษตร หรือในพื้นที่ตลาดที่มีอูฐอยู่ รวมถึงควรหลีกเลี่ยงการสัมผัสอูฐ ควรรักษาสุขอนามัยส่วนบุคคลให้ดี โดยการล้างมือและควรหลีกเลี่ยงการดื่มน้ำนมดิบจากอูฐ หรือน้ำนมจากอูฐที่ยังไม่ผ่านการฆ่าเชื้อ หรือกินอาหารที่ไม่สะอาด เนื่องจากอาจมีการปนเปื้อนสารคัดหลั่งของสัตว์ หรือผลิตภัณฑ์ที่ไม่ผ่านการล้าง ปอกเปลือก หรือปรุงให้สุก

๖.๒ สำหรับประชาชนทั่วไป

เมื่อเข้าเยี่ยมชมชมฟาร์ม หรือพื้นที่โรงเก็บผลผลิตทางการเกษตร ควรรักษาสุขอนามัยทั่วไป เช่น ล้างมือเป็นประจำ ก่อนและหลังการสัมผัสสัตว์ หลีกเลี่ยงการสัมผัสสัตว์ป่วย และรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัย

๖.๓ สำหรับสถานพยาบาล

เพิ่มมาตรการในการป้องกันควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล ในผู้ป่วยสงสัยหรือผู้ป่วยที่ได้รับการยืนยันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ ๒๐๑๒ ควรมีมาตรการที่เหมาะสมในการลดความเสี่ยงในการติดเชื้อไปยังผู้ป่วยคนอื่น หรือบุคลากรทางการแพทย์ หรือญาติ/ผู้เยี่ยมชม ผู้ป่วยทุกรายที่ติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ ๒๐๑๒ ไม่ใช่ทุกคนที่มีอาการรุนแรง บางรายมีอาการรุนแรงหรือผิดปกติ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญที่บุคลากรทางการแพทย์ ควรระมัดระวังในการใช้มาตรการควบคุมการติดเชื้อให้เป็นมาตรฐาน และต่อเนื่องกับผู้ป่วยทุกรายตลอดเวลา โดยไม่ต้องคำนึงถึงการวินิจฉัยของโรคและองค์การอนามัยโลก ได้ให้คำแนะนำเพิ่มความตระหนัก เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ ๒๐๑๒ ในกลุ่มนักท่องเที่ยวและผู้เดินทางมาจากประเทศที่มีการระบาดของโรค แต่ยังไม่แนะนำให้ตั้งจุดตรวจคัดกรองพิเศษบริเวณทางเข้า-ออกประเทศ และไม่แนะนำให้มีการจำกัดการเดินทาง หรือกีดกันทางการค้าแต่อย่างใด

๗. การขอความร่วมมือ :

๗.๑ ในกรณีที่ท่าน หรือครอบครัว เดินทางกลับจากประเทศในคาบสมุทรอาหรับและสาธารณรัฐเกาหลี ภายใน ๑๔ วัน หากมีอาการไข้ ไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก ให้รีบไปพบแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และรายงานว่าเดินทางมาจากประเทศใด เมื่อใด เพื่อให้แพทย์ได้ดูแลรักษาและวินิจฉัยโรคอย่างถูกต้อง

๗.๒ หรือหากท่านทราบว่าบุคคลอื่นใด เดินทางกลับจากประเทศในคาบสมุทรอาหรับและสาธารณรัฐเกาหลี ภายใน ๑๔ วัน และมีอาการไข้ ไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก ให้แจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุข หรือแจ้งได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๑๔๒๒ ได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๗.๓ หากมีข้อสงสัยเพิ่มเติม ติดต่อสอบถามได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๑๔๒๒ หรือเว็บไซต์กรมควบคุมโรค www.ddc.moph.go.th

ข้อมูลส่วนนี้อ้างอิงจาก :

<http://www.boe.moph.go.th/>

<http://www.thaiembassy.org>

<http://beid.ddc.moph.go.th>